

LLAWLYFR GWEINYDDU TYSTYSGRIF HER SGILIAU CENEDLAETHOL/SYLFAEN 2026 - 2027

1. CYFLWYNIAD	4
1.1 YNGLŶN Â'R DDOGFEN HON	4
1.2 MANYLION CYSWLLT	5
2. COFRESTRU	6
2.1 GOFYNION YMRESTRU	6
2.2 CODAU YMRESTRU	7
2.3 DATA SYLFAENOL YMRESTRU	7
2.4 DYDDIADAU A FFIOEDD YMRESTRU.....	7
2.5 YMRESTRU PAN FYDD YMGEISYDD YN SYMUD I GANOLFAN ARALL YN YSTOD CWRS	7
3. COFRESTRIDAUAU A FFIOEDD.....	8
3.1 DATA SYLFAENOL COFRESTRU	8
3.2 TYSTYSGRIF HER SGILIAU CENEDLAETHOL/SYLFAEN	9
3.3 DYDDIADAU A FFIOEDD COFRESTRU.....	9
3.4 AILSEFYLL	10
3.5 GWAITH YMGEISYDD SY'N TROSLWYDDO CANOLFANNAU YN YSTOD CWRS.....	10
4. E-GYFLWYNO	12
5. CYMEDROLI	13
5.1 CADW GWAITH A ASESIR YN FEWNOL YN DDIOGEL	13
5.2 CYFLWYNO MARCIAU ASESIAID MEWNOL	13
5.3 SAMPL CYMEDROLI (DIWYGIEDIG)	14
5.4 DOGFENNAU GOFYNNOL	15
5.5 CYMEDROLI MEWNOL.....	15
5.6 CYMEDROLI ALLANOL.....	15
5.7 ADBORTH	16
5.8 DYDDIADAU CYMEDROLI	16
IONAWR 2027	16
MEHEFIN 2027	16
6. CANLYNIADAU.....	16
6.1 CANLYNIADAU	16
6.2 ADOLYGU'R CYMEDROLI AR ÔL Y CANLYNIADAU	17
6.3 TYSTYSGRIFAU	17
7. GRADDIO AC ADRODD YN ÔL	18
7.1 TYSTYSGRIF HER SGILIAU CENEDLAETHOL/SYLFAEN	18
8. TREFNIADAU MYNEDIAD AC YSTYRIAETH ARBENNIG	19
8.1 DIFFINIADAU	19
8.2 GWEITHREDU TREFNIADAU MYNEDIAD YN YR HERIAU AC YN Y PROJECT UNIGOL	19

8.3	GWEITHREDU YSTYRIAETH ARBENNIG YN Y PROJECT UNIGOL.....	20
8.4	GWAITH AR GOLL SYDD WEDI'I ASESU GAN GANOLFANNAU	20
8.5	EITHRIADAU	20
8.6	GWYBODAETH BELLACH.....	20
9.	CAMYMDDWYN	21
10.	GEIRFA	22

Noder: gallai'r ddogfen hon newid. Byddai'n syniad da i chi ddarllen y fersiwn electronig sydd ar gael ar wefan CBAC er mwyn cael y wybodaeth ddiweddaraf.

1. CYFLWYNIAD

1.1 Ynglŷn â'r ddogfen hon

Yn y Llawlyfr Gweinyddu hwn, ceir y wybodaeth hanfodol i ganolfannau CBAC yng Nghymru ar gyfer gweinyddu'r Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen a'r Bagloriaeth Cymru Cenedlaethol/Sylfaen (ymgeiswyr sy'n ailsefyll yn unig) ar gyfer 2026/2027.

Mae'r Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen yn cynnwys pedair cydran.

- Project Unigol
- Her Menter a Chyflogadwyedd
- Her Dinasyddiaeth Fyd-eang
- Her y Gymuned

Rhaid i Ymgeiswyr gwblhau'r Project Unigol yn ogystal ag unrhyw ddwy o'r tair cydran Her.

Bydd canlyniadau cyfunol y tair cydran yn penderfynu canlyniad y Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen, a rhaid i ymgeiswyr gyflawni pob un o'r 3 cydran er mwyn ennill y Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen.

Rhaid defnyddio'r Llawlyfr Gweinyddu gyda'r cyhoeddiadau canlynol:

- Manyleb y cymhwyster ar gyfer y Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen
- Cyfarwyddiadau CBAC ar gyfer cynnal Asesiadau dan Reolaeth;
- Y Llawlyfrau Athrawon ar gyfer y Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen
- [Dulliau Cofrestru a Gwybodaeth am Godau CBAC.](#)

Mae manyleb y cymhwyster, Cod Ymarfer y Canolfannau a'r Llawlyfr Athrawon i'w cael ar dudalen y cymhwyster perthnasol yn www.cbac.co.uk/

Mae'r ddogfen Dulliau Cofrestru a Gwybodaeth am y Codau ar gael o dan [Cofrestrïadau](#) yn adran [Gweinyddu](#) y wefan.

1.2 Manylion Cyswllt

Ar gyfer unrhyw ymholiadau ynglŷn â materion gweithredol y cyfeirir atynt yn y ddogfen hon, cysylltwch â'r tîm Gweithrediadau Sgiliau:

Am ymholiadau gweinyddol cyffredinol cysylltwch â: 02922 404250 neu sgiliau@cbac.co.uk			
Laura Hughes	Cefnogi Cwsmeriaid – Uwch Swyddog (Sgiliau a Llwybrau)	 029 2026 5001 laura.hughes@wjec.co.uk	
Maria Ataou	Cefnogi Cwsmeriaid – Swyddog Gweinyddol – Sgiliau	 029 2026 5124 maria.ataou@wjec.co.uk	

2. COFRESTRU

2.1 Gofynion ymrestru

Rhaid i bob ymgeisydd fod wedi'i gofrestru ar gyfer y Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen erbyn 31 Hydref, 2026. Dyma'r cyfle olaf i gofrestru dysgwyr ar gyfer dyfarnu'r cymhwyster yn 2028.

Gofynnir i ganolfannau ymrestru manylion personol ymgeiswyr unigol:

- Rhif yr ymgeisydd;
- Enw'r ymgeisydd;
- Dangosydd Ymgeisydd Unigryw (UCI);
- Rhif Dysgwr Unigryw;
- Rhywedd;
- Dyddiad geni;
- Y cymhwyster yr ymrestrir amdano.

Rhaid i ganolfannau ddefnyddio'r **Rhif Dysgwr Unigryw** yn yr holl ffeiliau cyfnewid data electronig (EDI) a gyflwynir, a allai gael eu defnyddio ar gyfer agregu cymhwyster.

Rhif Dysgwr Unigryw (ULN)

Rhif 10 digid yw'r Rhif Dysgwr Unigryw sydd wedi'i lunio i alluogi creu cofnod cyrhaeddiad gydol oes. Mae Llywodraeth Cymru yn hwyluso dosbarthu Rhif Dysgwr Unigryw i bob disgybl 14 oed a hŷn ym mhob ysgol a gynhelir yng Nghymru.

Ni fydd gan ymgeiswyr sy'n ymrestru ar gyfer y cymhwyster Tystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen am y tro cyntaf fynediad at eu Rhif Dysgwr Unigryw pan fyddant yn ymrestru. **Rhaid** i ganolfannau atodi'r Rhif Dysgwr Unigryw wrth gofrestru Her ar y cyfle cyntaf pan fydd y rhif ar gael.

Rhaid cyflwyno ymrestriadau gan ddefnyddio un o'r ffurfiau canlynol:

- Cyfnewid Data Electronig (EDI);
- Porth CBAC

Gellir dod o hyd i wybodaeth am y broses hon yn y ddogfen Dulliau Cofrestru a Gwybodaeth am y Codau y gellir ei llwytho i lawr yn

https://www.cbac.co.uk/home/gweinyddu/cofrestriadau/#tab_0

2.2 Codau ymrestru

Cymhwyster	Cod cyfrwng Saesneg cyfrwng	Cod cyfrwng Cymraeg cyfrwng
CBAC Tystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen	9009Q0	9009C0

2.3 Data sylfaenol ymrestru

Gellir llwytho data sylfaenol i lawr o wefan CBAC:

<https://www.cbac.co.uk/home/gweinyddu/cofrestriadau/data-sylfaenol/>

Y codau cyfres arholiadau a bwrdd CBAC y bydd eu hangen ar gyfer data sylfaenol yw:

Lefel Arholiad	Cyfres	Cod y Gyfres	Cod y Bwrdd
Cofrestru y Dystysgrif Her Sgiliau Genedlaethol/Sylfaen	Ymrestriadau Medi 2026	9W	41

2.4 Dyddiadau a ffioedd ymrestru

Gellir dod o hyd i ddyddiadau ymrestru a ffioedd yn nogfen [ffioedd cofrestru](#) CBAC sydd ar gael ar y dudalen Gweinyddu ar wefan CBAC.

Rhaid ymrestru ar ddechrau'r cwrs (e.e. ym mlwyddyn gyntaf cwrs dwy flynedd).

Bydd angen talu **ffi hwyr** a **ffi hwyr iawn** os nad yw canolfannau'n ymrestru ymgeiswyr erbyn y dyddiadau ymrestru sydd wedi'u cyhoeddi.

Rhaid cael ymrestriadau yn eu lle cyn y gellir derbyn cofrestriadau.

Ni dderbynnir unrhyw ymrestriadau ar ôl 1 Awst ar gyfer pob blwyddyn academiaidd.

Ni ellir ad-dalu cost ymrestriadau.

2.5 Ymrestru pan fydd ymgeisydd yn symud i ganolfan arall yn ystod cwrs

Lle mae ymgeisydd eisoes wedi ymrestru drwy ganolfan arall, nid oes angen i'r ganolfan newydd ymrestru o'r newydd. Bydd y ganolfan newydd yn gallu cofrestru ar ran yr ymgeisydd.

Cysylltwch â sgiliau@cbac.co.uk gydag enw'r ymgeisydd, ei Ddangosydd Ymgeisydd Unigryw (UCI) a'i ddyddiad geni i gadarnhau'r ymrestriad presennol, ac unrhyw gydrannau blaenorol y mae'r ymgeisydd wedi'i gofrestru ar eu cyfer.

3. COFRESTRIDAU A FFIOEDD

Gellir cyflwyno cofrestriadau trwy ddefnyddio un o'r ffurfiau canlynol:

- Cyfnewid Data Electronig (EDI);
- Porth CBAC.

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth ynglŷn â'r broses gofrestru yn nogfen Dulliau Cofrestru a Gwybodaeth am y Codau CBAC, sydd ar gael yn

<https://www.cbac.co.uk/home/gweinyddu/cofrestriadau/>

3.1 Data sylfaenol cofrestru

Gellir llwytho data sylfaenol i lawr o wefan CBAC:

<https://www.cbac.co.uk/home/gweinyddu/cofrestriadau/data-sylfaenol/>

Y codau cyfres arholiadau a bwrdd CBAC y bydd eu hangen ar gyfer data sylfaenol yw:

Math o Arholiad	Cyfres	Cod y Gyfres	Cod y Bwrdd
Bagloriaeth Cymru	Ionawr 2027	1W	41
Bagloriaeth Cymru	Mehefin 2027	6W	41

3.2 Tystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen

Gellir cyflwyno cofrestriadau ar gyfer yr Heriau naill ai ar gyfer cyfres lonawr neu gyfres Mehefin yn ystod dwy flynedd y cwrs. **Rhaid** i gofrestriadau ar gyfer y Project Unigol gael eu cyflwyno yn ystod ail flwyddyn y cwrs naill ai yng nghyfres lonawr neu yng nghyfres Mehefin.

Rhaid defnyddio'r **cod cofrestru cyfnewid** yng nghyfres mis Mehefin er mwyn ennill gradd gyffredinol am y Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen

Rhaid cofrestru am y Project Unigol a'r ddwy her yn unig gan ddewis yr un cyfnewid sy'n cyfateb i'r Heriau, yn ôl yr amlinelliad yn y tablau isod

	Cenedlaethol/Sylfaen Tystysgrif Her Sgiliau Cod Cyfnewid	
	Saesneg	Cymraeg
Llwybr A*	90S9 PA	90S9 LA
Llwybr B**	90S9 PB	90S9 LB
Llwybr C***	90S9 PC	90S9 LC

Llwybr A* Project Unigol , Menter a Chyflogadwyedd a Dinasyddiaeth Fyd-eang

Llwybr B** Project Unigol , Menter a Chyflogadwyedd a Cymuned

Llwybr C*** Project Unigol, Dinasyddiaeth Fyd-eang a Cymuned

Cenedlaethol/Sylfaen Cod cyfnewid – I'w ddefnyddio ar gyfer ailsefyll yn unig	
Saesneg	Cymraeg
9009Q0	9009C0

3.3 Dyddiadau a ffioedd cofrestru

Cyhoeddir dyddiadau a ffioedd cofrestru ym mis Medi a gellir eu gweld ar wefan CBAC yn y ddogfen Ffioedd Cofrestru CBAC 2026-27 sydd ar gael yma:

https://www.cbac.co.uk/home/gweinyddu/cofrestriadau/#tab_0

Gellir dod o hyd i ddyddiadau allweddol yma: [Dyddiadau Allweddol ac Amserlenni](#)

3.4 Ailsefyll

Bydd gan ymgeiswyr un cyfle i ailsefyll pob cydran a asesir, hynny yw, yr Heriau a'r Project Unigol.

Rhaid i ymgeiswyr sy'n dewis ailsefyll cydran sefyll asesiad gwahanol i'r gwaith a aseswyd yn wreiddiol. Mae hyn yn golygu:

- na allant wella ar waith sydd eisoes wedi'i gyflwyno i'w asesu'n flaenorol.
- rhaid i deitl y gwaith fod yn wahanol i'r hyn a gyflwynwyd yn flaenorol.

Gallai methu â bodloni'r gofynion hyn olygu camymddwyn ac, fel y cyfryw, byddai tîm Cydymffurfiaeth CBAC yn delio â hyn.

Rheolau ailsefyll

Caniateir i ymgeiswyr ailsefyll pob cydran unwaith, gyda'r marciau uchaf yn cyfrif tuag at radd y cymhwyster. Pe byddai ymgeiswyr eisiau cofrestru i sefyll unrhyw gydran am y trydydd tro, nid oes hawl defnyddio unrhyw ganlyniadau o'r cydrannau a safwyd yn flaenorol wrth gyfansymio'r radd newydd. Felly, rhaid ailsefyll pob cydran yn y cymhwyster.

3.5 Gwaith ymgeisydd sy'n trosglwyddo canolfannau yn ystod cwrs

Bydd canlyniad unrhyw gydran a ddyfarnwyd gan CBAC yn flaenorol yn cael ei drosglwyddo gyda'r ymgeisydd. Fodd bynnag, mewn rhai achosion efallai bydd ymgeisydd yn symud canolfan ar ôl dechrau cydran ond heb ei chwblhau, neu fod y gydran wedi'i chwblhau ond heb ei chyflwyno i CBAC.

Lle mae gwaith wedi'i gwblhau a'i farcio'n llawn a'r datganiadau wedi'u llofnodi ond heb eu cyflwyno i CBAC, mae'r canlynol yn berthnasol:

- Gallai naill ai'r ganolfan 'chwblhau' neu'r ganolfan 'newydd' ddewis cofrestru gwaith ar ran yr ymgeisydd, **yn ôl eu hewylllys**.
- Lle cofrestrir gwaith gan y ganolfan 'gwblhau', dylai'r ganolfan wneud y canlynol:
 - rhoi'r cofrestrriad i mewn yn ôl yr arfer, yn y gyfres nesaf sydd ar gael,
 - sicrhau bod y gwaith ar gael i'w gymedroli (os oes gofyn amdano).
 - Trefnu, gyda'r ymgeisydd, ei f/bod yn casglu ei g/chanlyniadau o'r ganolfan pan fyddan nhw'n cael eu rhyddhau.
- Lle mae'r ganolfan 'newydd' yn cofrestru'r gwaith, gallai'r ganolfan 'newydd' gofrestru ar ran yr ymgeisydd, cyn belled bod:
 - Y gwaith wedi'i drosglwyddo o'r ganolfan 'gwblhau' i'r ganolfan 'newydd' drwy'r Swyddogion Arholiadau.
 - Y ganolfan yn fodlon bod y gwaith wedi'i gwblhau dan yr amodau dan reolaeth cywir.
 - Y gwaith wedi'i asesu i'r safon cywir ac wedi bod drwy broses o safoni mewnol.
 - Y gwaith wedi'i storio'n ddiogel yn yr amser rhwng ei gwblhau a'i gyflwyno.

Lle mae'r gwaith wedi'i ddechrau ond heb ei gwblhau, mae'r canlynol yn berthnasol:

- Gallai'r ganolfan 'newydd' ddewis derbyn y gwaith blaenorol a chaniatáu i'r ymgeisydd ei gwblhau, **yn ôl eu hewyllys**, cyn belled bod:
 - Y gwaith wedi'i drosglwyddo o'r ganolfan flaenorol i'r ganolfan 'newydd' drwy'r Swyddogion Arholiadau.
 - Y gwaith wedi'i storio'n ddiogel rhwng sesiynau.
 - Y ganolfan yn fodlon bod unrhyw waith wedi'i ddechrau dan yr amodau dan reolaeth cywir ac sy'n bodloni safonau y ganolfan.

Polisi'r ganolfan ei hun sydd i bennu a ydyw'n derbyn a chyflwyno gwaith blaenorol neu'n gofyn i'r ymgeisydd gwblhau gwaith newydd yn unol â safonau mewnol y ganolfan.

Rhaid i bennaeth y ganolfan gofrestru fod yn fodlon bod y gwaith wedi'i gyflawni, ei gynnal yn ddiogel a'i farcio yn unol â dogfen CBAC Cyfarwyddiadau ar Gynnal Asesiadau dan Reolaeth.

4. E-GYFLWYNO

Rhaid cyflwyno holl waith ymgeiswyr yn electronig i'w gymedroli gan ddefnyddio uwchlwytho System Mewnbynnu Marciau Asesiad Mewnol (IAMIS). Mae canllawiau ar ddefnyddio'r system ar gael ar-lein trwy glicio ar y botwm Canllaw Cam wrth Gam ar frig sgrin IAMIS.

Rhaid uwchlwytho'r gwaith erbyn y terfynau amser a restrir ar dudalen 16 y ddogfen hon.

Gellir gweld canllawiau cyffredinol i'r broses e-gyflwyno, gan gynnwys cwestiynau cyffredin, ar y dudalen [E-gyflwyno](#) yn adran Gweinyddu www.cbac.co.uk.

5. CYMEDROLI

Bydd marciau canolfannau yn cael eu cymedroli'n allanol gan CBAC er mwyn sicrhau bod safonau yn cael eu gweithredu'n gywir ac yn gyson mewn ac ar draws canolfannau.

5.1 Cadw gwaith a asesir yn fewnol yn ddiogel

Rhaid cwblhau cydran Her y Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen dan amodau asesiad dan reolaeth. Nodir y rheolaethau hyn yn benodol yn y tabl Rheoli Asesu yn y Llawlyfr Athrawon perthnasol ar gyfer pob lefel a geir ar dudalen we'r pwnc:

Cenedlaethol/Sylfaen: [Tystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen \(cbac.co.uk\)](http://tystysgrif.her.sgiliau.cenedlaethol/sylfaen/cbac.co.uk)

Sylwch mai cyfrifoldeb y ganolfan yw sicrhau bod yr holl ddeunydd asesu (gan gynnwys gwaith myfyrwyr) yn cael ei storio'n ddiogel o fewn y ganolfan, fel arfer mewn cwpwrdd dan glo ac yn unol â gofynion y Cydgyngor Cymwysterau. Rhaid storio'r deunyddiau a'r gwaith yn ddiogel drwy gydol y cyfnod asesu ac hyd nes bod y dyddiad cau ar gyfer gwasanaethau ar ôl y canlyniadau wedi mynd heibio. Rhaid casglu'r gwaith a wneir dros nifer o sesiynau ar ddiwedd pob sesiwn a'i storio'n ddiogel. Mae'n rhaid i waith sy'n cael ei gynhyrchu'n electronig gael ei arbed yn ddiogel i sicrhau nad yw'n gallu cael ei ddiwygio rhwng sesiynau. Dylai gwaith sy'n cael ei storio ar gof bach hefyd gael ei gasglu ar ôl pob sesiwn a'i gadw'n ddiogel.

Bydd methu â chydymffurfio yn golygu camymddwyn a gall olygu bod gwaith yn anghymwys i'w asesu. Rhaid rhoi gwybod am unrhyw achosion o gamymddwyn i dîm Cydymffurfiaeth CBAC a byddant yn cael eu hymchwilio'n llawn.

5.2 Cyflwyno Marciau Asesiad Mewnol

Pan fydd cofrestriadau wedi cael eu cyflwyno a'u prosesu gan CBAC, **rhaid** i ganolfannau fewngofnodi i Porth CBAC a chlicio'r botwm 'mewnbynnu marciau asesiad mewnol' (IAMIS). Bydd tudalen we ar gael ar gyfer pob cydran mae'r ganolfan wedi'i chofrestru amdani; bydd y dudalen eisoes yn cynnwys enwau a rhifau'r ymgeiswyr. Bydd angen i ganolfannau fewnbynnu'r **marciau a blaenlythrennau'r aseswr** ar gyfer pob ymgeisydd yn y lleoedd gwag a ddarperir. Bydd gwybodaeth a chefnogaeth bellach i'w cael ar yr amrywiol sgriniau mewnbynnu marciau.

Cyflwyno canlyniadau – trwy gyflwyno canlyniadau i CBAC rydych chi'n datgan y canlynol:

- Bod y cymedroli mewnol i gyd wedi ei gwblhau;
- Bod y marciau sydd wedi cael eu cyflwyno yn gywir ac yn ddilys;
- Bod gwaith ymgeiswyr wedi'i gwblhau ac ar gael i'w gymedroli'n allanol.

Newid marciau ar ôl eu cyflwyno – Nid yw'n bosibl i'r ganolfan newid marciau ar ôl eu cyflwyno drwy IAMIS. Os sylwir bod marc anghywir wedi cael ei gyflwyno, mae'n rhaid i ganolfannau gwblhau a chyflwyno'r ffurflen gais ofynnol i wneud unrhyw newidiadau. Gellir dod o hyd i'r ffurflen gais ar y dudalen fewnbynnu marciau/canlyniadau asesu mewnol ar Porth CBAC. Noder y byddwn yn cysylltu â chi am ragor o wybodaeth os oes angen.

Mae CBAC yn monitro canolfannau sy'n gwneud ceisiadau i newid marciau ymgeiswyr. Mewn rhai amgylchiadau, mae'n bosibl y bydd CBAC yn cysylltu â Phennaeth y Ganolfan ac yn gofyn am wybodaeth ychwanegol. Mae CBAC yn cadw'r hawl i wneud cais i weld unrhyw waith sy'n gysylltiedig â chais i ddiwygio marciau.

Newid marciau ar ôl cyhoeddi'r canlyniadau – os yw athro yn sylwi bod marc anghywir wedi cael ei gyflwyno ar ôl cyhoeddi'r canlyniadau, **rhaid** i Bennaeth y Ganolfan anfon cais ysgrifenedig yn esbonio'r amgylchiadau yn eglur i sgiliau@cbac.co.uk er mwyn i'r marc gael ei newid. **Rhaid** cynnwys y gwaith ei hun (neu gopi ohono) yn ogystal â thaflen farciau mewnol y ganolfan wedi'i chwblhau, ei llofnodi a'i dyddio gyda'r cais ysgrifenedig hwn. Bydd y wybodaeth hon yn cael ei chyfeirio at y swyddog pwnc. Ar ôl i'r dystiolaeth gael ei hystyried gellir newid y marc neu gellir gwrthod y cais. **Rhaid** derbyn pob cais i ddiwygio marciau a gyflwynwyd gan ganolfannau erbyn **9 Ebrill** (Cyfres Ionawr) a **20 Medi** (Cyfres Mehefin).

Mae CBAC yn monitro diwygiadau i farciau sy'n cael eu cyflwyno gan ganolfannau a gall gynnal gwiriadau ychwanegol.

5.3 Sampl Cymedroli (diwygiedig)

Caiff maint y sampl ei seilio ar nifer yr ymgeiswyr a gofrestrir i roi lleiafswm maint y sampl ac wedyn ar nifer yr aseswyr; gydag o leiaf tri ymgeisydd i'w dewis o grŵp pob aseswr. Bydd y sampl yn adlewyrchu'r ystod marciau a ddyfernir, gan gynnwys y marc uchaf ac isaf yn y ganolfan. Bydd samplau'n cael eu dewis yn awtomatig a bydd modd eu gweld ar IAMIS, a bydd rhaid iddynt gael eu huwchlwytho erbyn y dyddiad a nodir.

<i>Cyfanswm yr ymgeiswyr</i>	<i>Lleiafswm yn y sampl</i>
1 – 15	Pob un
16 - 100	15
101-200	20
Dros 200	25

Ymgeiswyr Unigol – rhaid i waith sy'n rhan o'r sampl fod ar gael i'w gymedroli. Os nad yw gwaith ymgeisydd ar gael, cofnodir y marc fel A.

Cofrestriadau a wneir ar ôl cyflwyno'r marciau – ni ddylai canolfannau gofrestru ymgeiswyr unwaith y mae'r sampl ar gael. Os cofrestrir mwy o ymgeiswyr, mae CBAC yn cadw'r hawl i ofyn am gael anfon y gwaith at y cymedrolwr yn ogystal â'r sampl gwreiddiol. Caiff marc o 0 ei gofnodi am unrhyw waith nad yw'n cael ei anfon at y cymedrolwr pan wneir cais amdano.

Dilysu – Rhaid i ymgeiswyr fod yn ymwybodol eu bod yn gyfrifol am sicrhau mai ei gwaith nhw a gyflwynir i'w asesu. Mae dogfen y CGC, Gwybodaeth i Ymgeiswyr – Asesiadau Dan Reolaeth, sydd ar gael ar wefan CGC (www.jcq.org.uk), yn rhoi cyfarwyddiadau a chyfarwyddyd.

5.4 Dogfennau Gofynnol

Llyfryn Asesu Ymgeisydd — mae'n rhaid i hwn gael ei gwblhau a'i gyflwyno ar y cyd â gwaith ymgeiswyr. Mae'r llyfryn yn cynnwys y daflen asesu, datganiad yr ymgeisydd a'r aseswr a'r daflen amser asesu ar gyfer lefel Cenedlaethol/Sylfaen. Gellir dod o hyd i'r llyfryn ar Porth CBAC o dan Pob Gwasanaeth > Arholiadau ac Asesiadau > Tasgau Asesiadau Di-arholiad. Rhaid i bob ymgeisydd yn y garfan gwblhau llyfryn Asesu Ymgeisydd (nid y rhai a gynhwysir yn y sampl cymedroli yn unig). Mae'n dderbyniol llofnodi'r dogfennau'n electronig.

5.5 Cymedroli Mewnol

Dylai'r sampl fod yn **gynrychiadol** o safon marcio'r ganolfan. Mae'n hanfodol bod proses o gymedroli mewnol yn digwydd **cyn** i'r marciau terfynol gael eu cyflwyno i CBAC. Bydd dull addas o gyflawni hyn yn dibynnu ar drefniant y ganolfan ei hun. **Rhaid** i un person gymryd cyfrifoldeb am y broses gymedroli derfynol ym mhob canolfan. **Rhaid i'r aseswr arweiniol ail-asesu sampl o ymgeiswyr pob aseswr.**

5.6 Cymedroli Allanol

Bydd cymedrolwr CBAC yn ystyried y sampl a gyflwynwyd. Pe bai ymholiad yn codi, gallai CBAC ofyn am ddarparu sampl pellach.

Yn y rhan fwyaf o amgylchiadau lle mae CBAC yn gwneud cais i weld mwy o waith, gweithredir y protocolau canlynol:

- Bydd cymedrolwyr yn cysylltu â Swyddog Arholiadau'r ganolfan trwy e-bost i'w rhybuddio y gofynnwyd am fwy o waith.
- Gofynnir am y darnau ychwanegol o waith trwy'r system IAMIS, gyda'r gwaith ychwanegol y gofynnir amdano yn ymddangos mewn rhestr sampl wedi'i diweddaru ar gyfer y ganolfan.
- Rhaid i'r ganolfan uwchlwytho'r gwaith gofynnol a'r dogfennau gweinyddu ategol i IAMIS o fewn 3 diwrnod gwaith i'r cais gael ei wneud.

Noder na fydd staff CBAC yn trafod y mater gydag unrhyw un heblaw'r Swyddog Arholiadau, ac ni fyddant yn gallu trafod y rheswm pam y gofynnwyd am ragor o waith.

Ar rai achlysuron bydd CBAC yn ymweld â'r ganolfan i weld unrhyw waith ychwanegol y gofynnir amdano.

Mae CBAC yn cadw'r hawl i ofyn am fwy o waith neu i ymweld â chanolfan ar fyr rybudd neu heb roi gwybod ymlaen llaw.

5.7 Adborth

Darperir adborth ynglŷn â safoni pan gyhoeddir y canlyniadau, drwy gyfrwng adroddiad cymedrolwr, ar gael ar IAMIS. Bydd adroddiad y cymedrolwr yn cynnig adborth ar:

- (i) effeithlonrwydd gweinyddiaeth y ganolfan;
- (ii) cywirdeb asesiadau'r ganolfan yn erbyn y meini prawf ac mewn perthynas â'r safon y cytunwyd arni ar gyfer pob un o ddeilliannau dysgu'r gydran;
- (iii) a newidiwyd marciau'r ganolfan a'r rhesymau dros wneud hynny.

5.8 Dyddiadau cymedroli

Ionawr 2027

Cenedlaethol/Sylfaen

Ionawr 2027	
IAMIS ar gael o	23 Tachwedd
Dyddiad cau cyflwyno gwaith	18 Rhagfyr

Mehefin 2027

Cenedlaethol/Sylfaen

Mehefin 2027	
IAMIS ar gael o	10 Mawrth
Dyddiad cau cyflwyno gwaith	5 Mai

6. CANLYNIADAU

6.1 Canlyniadau

Cyhoeddir canlyniadau ar Porth CBAC ac fel ffeil cyfnewid data electronig (EDI) ar y dyddiadau canlynol:

Cyfres Ionawr	
Cenedlaethol/Sylfaen	11 Mawrth

Cyfres Mehefin	
Cenedlaethol/Sylfaen	19 Awst

6.2 Adolygu'r cymedroli ar ôl y canlyniadau

Mae'r broses hon yn adolygu'r cymedroli gwreiddiol er mwyn sicrhau bod y meini prawf asesu wedi'u cymhwyso'n deg, yn ddibynadwy ac yn gyson. Noder nad yw'r gwasanaeth hwn ar gael os derbyniodd CBAC farciau eich canolfan heb eu newid.

Dylid ystyried y canlynol wrth gyflwyno cais am adolygiad o'r cymedroli ar ôl y canlyniadau:

- Dylid cyflwyno'r cais i CBAC gan ddefnyddio'r dull arferol.
- Nid yw'n angenrheidiol cael cydsyniad yr ymgeisydd.
- **Rhaid** derbyn ceisiadau cyfres lonawr erbyn 9 Ebrill; **rhaid** i'r corff dyfarnu dderbyn y cais erbyn 24 Medi ar gyfer cyfres yr haf.
- Y terfyn amser ar gyfer cwblhau yw o fewn 35 diwrnod calendr
- Cynhelir y gwaith o adolygu'r cymedroli ar y sampl gwreiddiol o waith ymgeiswyr.
- Gall yr adolygiad o'r cymedroli gynnwys adborth tebyg i'r hyn a ddarparwyd ar ôl y cymedroli gwreiddiol.
- Os adferir marciau'r ganolfan, ni fydd adborth yn cael ei roi.
- Ni fydd adolygiad o'r cymedroli'n cael ei gynnal ar waith ymgeisydd unigol nac ar waith ymgeiswyr nad oeddent yn y sampl gwreiddiol.

Dim ond ar gyfer y gyfres y cyflwynwyd y cais ar ei chyfer y gellir adolygu'r cymedroli.

Bydd gwaith a uwchlwythwyd ar IAMIS ar gael i'r cymedrolwr yn barod ac yn cael ei gyrchu fel y bo'n briodol.

Yn achos gwaith a gyflwynir am adolygiad o'r cymedroli, **rhaid**:

- bod yn waith gwreiddiol a gyflwynwyd i'w gymedroli;

Ewch i <https://www.cbac.co.uk/home/gweinyddu/canlyniadau/> am ragor o wybodaeth gan gynnwys y costau sy'n gysylltiedig â'r gwasanaeth hwn.

6.3 Tystysgrifau

Caiff tystysgrifau eu rhyddhau i ganolfannau yn ystod tymor yr hydref ar ôl cyhoeddi canlyniadau. Ni fydd tystysgrifau'n cael eu rhyddhau cyn diwedd terfyn amser y gwasanaethau ar ôl y canlyniadau, sef 24 Medi.

7. GRADDIO AC ADRODD YN ÔL

7.1 Tystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen

Gellir dyfarnu gradd Sylfaen neu Genedlaethol i'r cymhwyster. Rhoddir gradd A*-C am y Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol. Ar gyfer dyfarniad Cenedlaethol, rhaid i ymgeiswyr gyflawni'r Project Unigol ynghyd ag unrhyw ddwy Her, gydag **o leiaf 120 o farciau GMU wedi'u cyfuno o'r tair cydran.**

Rhoddir gradd Llwyddiant* neu Lwyddiant am y Dystysgrif Her Sgiliau Sylfaen. Ar gyfer dyfarniad Sylfaen, **rhaid** i ymgeiswyr gyflawni'r Project Unigol ynghyd ag unrhyw ddwy Her, gydag o leiaf 60 o farciau GMU wedi'u cyfuno o'r tair cydran. Bydd y canlyniadau sy'n methu â chyrraedd y safon isaf ar gyfer y dyfarniad yn cael eu dangos fel U (annosbarthedig).

	Cenedlaethol				Sylfaenol		
Ffiniau Graddau	A*	A	B	C	Llwyddiant*	Llwyddiant	U
Cyfanswm GMU	270	240	180	120	90	60	0
%	90%	80%	60%	40%	30%	20%	0%

Mae cyfraniad y Project Unigol at y radd gyffredinol yn 50% a byddai cyfraniad y ddwy Her a ddewisir yn 25% yr un.

Cydrannau

Mae graddau cydrannau'n gyfystyr â graddau'r Dystysgrif: mae Rhagoriaeth Lefel 2 yn gyfystyr â gradd A, Teilyngdod Lefel 2 â gradd B, Llwyddiant Lefel 2 â gradd C a Llwyddiant Lefel 1 â Llwyddiant Sylfaen. Ar gyfer pob cydran, gosodir ffin Teilyngdod Lefel 2 yn rhifyddol, hanner ffordd rhwng ffiniau Llwyddiant Lefel 2 a Rhagoriaeth Lefel 2; pennir yr holl ffiniau graddau eraill yn ôl barn y cymedrolwr.

Pennir ffiniau gradd yn y drefn ganlynol:

Cydran	Pwysoli	Uchafswm marciau crai	Uchafswm marc GMU	Lefel 2 Rhagoriaeth	Lefel 2 Teilyngdod	Lefel 2 Llwyddiant	Lefel 1 Llwyddiant
Project Unigol	50%	96	150	120	90	60	30
Menter a Chyflogadwydd	25%	36	75	60	45	30	15
Dinasyddiaeth Fyd-eang	25%	36	75	60	45	30	15
Cymuned	25%	36	75	60	45	30	15

8. TREFNIADAU MYNEDIAD AC YSTYRIAETH ARBENNIG

Mae manyleb Tystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen wedi'i dylunio i gynnig mynediad teg i bawb ac i leihau'r angen i wneud trefniadau mynediad neu newidiadau rhesymol ar gyfer ymgeiswyr â gofynion arbennig. Fel arfer, disgwylir y bydd canolfannau wedi darparu ar gyfer gallu, diddordebau ac anghenion pob ymgeisydd unigol drwy ddewis o Friffiau'r Heriau.

8.1 Diffiniadau

Cytunir ar drefniadau mynediad/addasiadau rhesymol cyn asesiad. Maent yn caniatáu'r canlynol i ymgeiswyr/dysgwyr ag anghenion addysgol arbennig, anabledau neu anafiadau dros dro:

- cael mynediad i'r asesiad;
- dangos yr hyn maent yn ei wybod ac yn gallu ei wneud heb newid gofynion yr asesiad

Ystyriaeth Arbennig – addasiad ar ôl yr asesiad i farc/gradd ymgeisydd i adlewyrchu salwch dros dro, anaf dros dro neu anhwylder arall ar adeg yr asesu. Gellir rhoi ystyriaeth arbennig i ymgeiswyr cymwys sydd:

- a) yn bresennol ar gyfer asesiad ond o dan anfantais;
- b) yn absennol o ran o asesiad oherwydd salwch neu reswm derbyniol arall – mae hyn yn berthnasol i'r gyfres derfynol yn unig.

8.2 Gweithredu Trefniadau Mynediad yn yr Heriau ac yn y Project Unigol

Rhaid gwneud cais ar gyfer yr holl drefniadau mynediad ar ddechrau'r cwrs a dylent gael eu cymeradwyo cyn yr asesiadau.

Mae'n bosibl y bydd Trefniadau Mynediad/Addasiadau Rhesymol yn berthnasol pan fydd ymgeisydd yn gwneud her unigol neu'r Project Unigol er mwyn caniatáu i'r ymgeiswyr ddangos eu gallu wrth sicrhau na newidir gofynion yr asesiad. Fodd bynnag disgwylir bod her briodol yn cael ei dewis er mwyn lleihau'r angen am drefniadau o'r fath.

Mewn Heriau gwaith tîm, dim ond pan fydd aelodau eraill o'r tîm yn methu cymryd cyfrifoldeb am dasg benodol nad yw'n hygyrch i'r ymgeisydd sy'n gofyn am addasiadau rhesymol, y bydd Trefniadau Mynediad/Addasiadau Rhesymol yn berthnasol, sy'n sicrhau na fydd gan aelodau eraill o'r tîm fantais annheg.

8.3 Gweithredu Ystyriaeth Arbennig yn y Project Unigol

Bydd Ystyriaeth Arbennig yn berthnasol i'r Project Unigol yn unig.

I fod yn gymwys am Ystyriaeth Arbennig:

- Rhaid i ymgeiswyr fod wedi cwblhau 2 o'r 3 o gydrannau dewisol, h.y. Menter a Chyflogadwyedd, Dinasyddiaeth Fyd-eang, Her y Gymuned.
- Rhaid i ymgeiswyr fod wedi cwblhau 2 ddeiliant dysgu ar gyfer y Project Unigol.

Rhaid i'r rheswm dros beidio â chwblhau'r Project Unigol fod yn dderbyniol ([gweler Adran 2 o Canllawiau Ystyriaeth Arbennig y CGC](#)).

I wneud cais am ystyriaeth arbennig rhaid i ganolfannau gyflwyno cais gan ddefnyddio **Ffurflen 10 – JCQ/SC**. Mae'r ffurflen hon ar gael ar wefan y CGC – <https://www.jcq.org.uk/exams-office/access-arrangements-and-special-consideration/regulations-and-guidance/>

Dylid dychwelyd y ffurflen i'r adran Gofynion Arbennig, gofynionarbennig@cbac.co.uk. Dylid atodi tystiolaeth ychwanegol fel bo'n briodol.

8.4 Gwaith ar goll sydd wedi'i asesu gan ganolfannau

Os yw gwaith ymgeisydd (heb fod yn fai arno) ar goll yn y ganolfan arholiadau, ac er gwaethaf pob ymdrech, nid oes modd dod o hyd iddo, neu os yw wedi'i ddinistrio'n ddamweiniol, dylid hysbysu'r corff dyfarnu o'r amgylchiadau ar unwaith drwy ddefnyddio **Ffurflen 15 – JCQ/LCW**. Mae'r ffurflen hon ar gael ar wefan y CGC – <https://www.jcq.org.uk/exams-office/coursework/>

8.5 Eithriadau

Ni wneir unrhyw eithriadau ar gyfer yr Heriau na'r Project Unigol.

8.6 Gwybodaeth bellach

Am wybodaeth bellach ynglŷn â threfniadau mynediad gweler dogfen y CGC: *Trefniadau Mynediad ac Addasiadau Rhesymol* – ar gael o <https://www.jcq.org.uk/exams-office/access-arrangements-and-special-consideration/regulations-and-guidance>

Am wybodaeth bellach ynglŷn ag Ystyriaeth Arbennig gweler dogfen y CGC: *Canllaw i'r broses ystyriaeth arbennig* – <https://www.jcq.org.uk/exams-office/access-arrangements-and-reasonable-adjustments/>

9. CAMYMDDWYN

Rhaid rhoi gwybod i CBAC am achosion honedig o gamymddwyn neu gamweinyddu gan ymgeisydd, y ganolfan neu staff y ganolfan gan ddefnyddio polisïau a gweithdrefnau 'Amau Camymddwyn mewn Arholiadau ac Asesiadau'.

Am fwy o wybodaeth ewch i: <https://www.jcq.org.uk/exams-Office/malpractice>

10. GEIRFA

Tystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen	Mae hwn yn gymhwyster annibynnol sy'n cynnwys Project Unigol a thair elfen Her – yr Her Menter a Chyflogadwyedd, Her Dinasyddiaeth Fyd-eang a Her y Gymuned. Rhaid i Ymgeiswyr gwblhau'r Project Unigol yn ogystal ag unrhyw ddwy o'r tair cydran Her i ennill y cymhwyster.
Cydran	Ystyr cydran yn benodol yw'r elfennau hynny ar y Dystysgrif Her Sgiliau Cenedlaethol/Sylfaen h.y. y Project Unigol, yr Her Menter a Chyflogadwyedd, yr Her Dinasyddiaeth Fyd-eang, a Her y Gymuned.
Cymedroli	Dyma'r broses y mae CBAC yn ei defnyddio i sicrhau bod marciau ymgeiswyr yn cael eu dyfarnu'n gyson ac yn fanwl gywir. Dau fath o gymedroli sydd yna – mewnol ac allanol. Canolfan sy'n cwblhau'r cymedroli mewnol i sicrhau bod cysondeb ar draws carfan. CBAC sy'n cwblhau'r cymedroli allanol drwy adolygu sampl o ymgeiswyr canolfan i sicrhau bod y meini prawf cyhoeddedig wedi'u cynnal ar draws canolfannau.
E-gyflwyno	Dull electronig o gyflwyno gwaith i'w gymedroli gan ganolfannau.
GMU	Y Raddfa Marciau Unffurf, a ddefnyddir gan fanylebau unedol, i sicrhau hygyrchedd a chymaroldeb ar draws cyfresi gwahanol. Defnyddir y GMU er mwyn i ymgeiswyr sy'n cyrraedd yr un safon dderbyn yr un marc unffurf, heb ystyried pryd y safwyd y gydran.
IAMIS	Y sgrin mewnbynnu marciau ar-lein. I'w gael ar Porth, caiff ei ddefnyddio i fewnbynnu marciau ymgeiswyr, creu samplau ac i ganolfannau uwchlwytho samplau ar gyfer cymedroli.